

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 103/07-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. júna 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť Š. T., T., zastúpeného advokátkou JUDr. M. P., Advokátska kancelária, Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Š. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. Š. T. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je mu Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý uhradiť Š. T. trovy konania v sume 7 424,60 Sk (slovom sedemtisícštyristodvadsaťštyri slovenských korún a šesťdesiat halierov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. M. P., Advokátska kancelária, Ž.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 103/07-11 z 24. apríla 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť Š. T., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. P., Advokátska kancelária, Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Dňa 18. 07. 1995 som ja ako navrhovateľ podal na Okresný súd v Žiline návrh na začatie konania, ktorým som sa domáhal, aby žalovaný bol povinný odstrániť plot a vypustiť časť parcely. Okresný súd v Žiline rozsudkom zo dňa 22. 10. 1997 môjmu návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Proti uvedenému rozsudku dňa 22. 10. 1997 podal odvolanie odporca. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 11. 11. 1998, č. k. 6 Co 671/98 rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zmysle zrušujúceho uznesenia

bolo úlohou Okresného súdu v Žiline preveriť, či rozsudok Okresného súdu v Žiline 11 C 717/81 bol ku dňu podania návrhu skutočne právoplatný, nakoľko odporca v odvolacom konaní tvrdil, že proti nemu údajne podal odvolanie. Od tohto dátumu, t. j. 11. 11. 1998 Okresný súd v Žiline termín na pojednávanie nevytýčil, napriek tomu, že súdne konanie prebieha už od roku 1995 .“

Sťažovateľ v postupe okresného súdu vidí porušenie svojich základných práv, a preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 porušil jeho základné práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a uložil mu povinnosť zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 7 424,60 Sk.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. 1 SprS 185/2007 z 24. mája 2007 vyjadril podpredseda okresného súdu, pričom predložil aj chronologický prehľad úkonov vo veci a uviedol:

„V tomto prípade sa jedná o pomerne zložitú, skutkovo a právne náročnú vec, kde predmetom konania je vydanie nehnuteľností a odstránenie betónových stĺpikov. Z prehľadu úkonov vo veci je zrejmé, že Okresný súd Žilina vo veci bez prieťahov konal až do roku 1998, kedy došlo k zmene zákonného sudcu. Následne v roku 2000 došlo k ďalšej zmene zákonného sudcu. Zákonná sudkyňa vo veci konala bez prieťahov v rokoch 2001 až 2003. V roku 2003 bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi a k určitým prieťahom v konaní tak došlo v rokoch 2003 až 2006. V roku 2006 bola vec pridelená novej sudkyňi, ktorá vo veci koná.

Na základe uvedených skutočností nemožno konštatovať, že by vo veci došlo k prieťahom rovnajúcim sa celej dĺžke súdneho konania. Čo sa týka samotnej sťažnosti na prieťahy v konaní, je možné konštatovať, že celá sťažnosť je koncipovaná všeobecne s citovaním ustálenej judikatúry a právnych noriem, a to bez uvedenia konkrétnych skutkových a právnych skutočností a záverov. Konajúci súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý Krajský súd v Žiline zrušil. Sťažovateľ uvádza, že od 11. 11. 1998 vo veci nebolo vytýčené pojednávanie. Napriek tomu však nemožno konštatovať, žeby súd za celé toto

obdobie vo veci nekonal vzhľadom na vyššie uvedené úkony uskutočnené súdom. Sťažovateľ v podanej sťažnosti nijakým spôsobom bližšie nešpecifikuje obdobie, kedy podľa jeho názoru mohlo zo strany Okresného súdu Žilina dôjsť k zbytočným prieťahom. Ústavný súd by mal preto pri svojom rozhodovaní zohľadniť aj tieto okolnosti, pričom prípadné zistenie objektívnych prieťahov nemôže dávať automaticky dôvod na priznanie nároku. Dôležitá je tiež sťažnosť, jej obsah a vzťah k uplatňovanému právu.“

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uvádza:

„Spis mi bol pridelený najskôr dočasne s účinnosťou od 1. 3. 2006 z dôvodu stáže Mgr. Š. na KS Žilina a následne od 1. 11. 2006 z dôvodu odchodu Mgr. Š. na KS v Žiline. K tomuto dňu mi bolo pridelených po Mgr. Š. 100 spisov, ku dňu 16. 10. 2006 po JUDr. C. 100 spisov, z ktorých som skončila zhruba 60 vecí. Chcem poukázať na to, že išlo o spisy, ktoré boli v počte 111 staršie ako 2 roky. V spise bola realizovaná na právnu zástupkyňu navrhovateľa JUDr. M. P. uznesením č. k. 9 C 498/1995-151 zo dňa 25. 1. 2007 výzva podľa ust. § 42 ods. 3 OSP. Právna zástupkyňa navrhovateľa JUDr. M. P. podaním zo dňa 1. 2. 2007 upresnila návrh na začatie konania, uznesením OS Žilina č. k. 9 C 498/95-157 zo dňa 14. 5. 2007 bola opätovne realizovaná výzva podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, aby v časti žalobného petitu tento žalobný petit upresnila podľa č. l. 2 uvedeného uznesenia.

Takisto poukazujem na tú skutočnosť, že zmenou rozvrhu práce na rok 2007 – dodatkom č. 4 mi boli pridelené spisy zo senátu 18 C, 18 Ro, 18 Er, 6 Er, 9 Er, 12 Er s účinnosťou od 1. 5. 2007 na čas stáže na KS v Žiline Mgr. T. Nie je v mojich silách vybavovať veci bez zbytočných prieťahov aj vzhľadom k uvedenému.“

Vo vyjadrení podpredsedu okresného súdu sa uvádza nasledovný chronologický prehľad úkonov v konaní „o odstránenie plotu a vypustenie časti parcely“:

- *navrhovateľ podal návrh na Okresný súd v Žiline dňa 18. 7. 1995, ktorý bol zapísaný pod spisovou značkou 9 C 498/1995, ktorý bol pridelený zákonnej sudkyňi Mgr. K. H.*

- referát zo dňa 2. 10. 1995, realizovaný 4. 10. 1995, ktorým bol žiadaný spis Okresného súdu v Žiline č. k. 11 C 717/81 a výzva adresovaná právnej zástupkyňi navrhovateľa,
- referát zo dňa 4. 3. 1996, realizovaný 4. 3. 1996 – vytýčený termín pojednávania na deň 1. 4. 1996,
- pojednávanie zo dňa 1. 4. 1996 bolo odročené na deň 24. 5. 1996 na ohliadku na mieste samom za účasti znalca,
- zápisnica z ohliadky na mieste samom v T. zo dňa 24. 5. 1996 – uloženie vypracovania znaleckého posudku Ing. K. do 35 dní od vykonania ohliadky na mieste samom,
- uznesenie 9 C 498/95-30 zo dňa 24. 6. 1996 výzva na zaplatenie nákladov za vykonanú ohliadku na mieste samom,
- referát zo dňa 27. 7. 1996, realizovaný 1. 8. 1996, ktorým bola vyzvaná právna zástupkyňa navrhovateľa na zaslanie zálohy na znalecké dokazovanie,
- výzva adresovaná znalcovi Ing. M. K. na vypracovanie znaleckého posudku spolu s vyúčtovaním znalečného zo dňa 1. 8. 1996,
- referát zo dňa 28. 11. 1996, realizovaný dňa 28. 11. 1996 – vytýčený termín pojednávania na deň 9. 12. 1996 spolu so zaslaním vypracovaného znaleckého posudku Ing. M. K. a jeho predvolanie na pojednávanie,
- pojednávanie zo dňa 9. 12. 1996 – odročené na neurčito, nakoľko sa nedostavil právny zástupca odporcu, znalec, odporca nesúhlasil, aby sa pojednávalo v neprítomnosti jeho právneho zástupcu,
- uznesenie 9 C 498/95-52 zo dňa 24. 3. 1997, ktorým bolo priznané znalečné znalcovi Ing. M. K., dňa 25. 3. 1997 zasielané účastníkom konania,
- výzva zo dňa 25. 3. 1997 adresovaná právnej zástupkyňi navrhovateľky a právnomu zástupcovi odporcu, či žiadajú o doplnenie znaleckého posudku,
- urgencia zo dňa 29. 4. 1997 adresovaná právnomu zástupcovi odporcu, aby sa vyjadril, či žiada o doplnenie znaleckého posudku (spis bol pridelený novému zákonnému sudcovi Mgr. J. K., z dôvodu preradenia Mgr. K. H. na Krajský súd v Žiline),
- výzva zo dňa 28. 5. 1997 adresovaná právnej zástupkyňi navrhovateľa, aby oznámila dôkaz o prechode vlastníckeho práva A. T. na navrhovateľa,

- *referát zo dňa 20. 6. 1997, realizovaný dňa 25. 6. 1997, ktorým sa žiadalo o pripojenie spisov D 323/86, D 2065/94,*
- *referát zo dňa 21. 7. 1997, realizovaný dňa 21. 7. 1997 – výzva adresovaná právnej zástupkyňi navrhovateľa o zaslanie kópie pozemk. vložky v kat. území T*
- *dňa 13. 8. 1997 urgencia zaslania dokladov od právnej zástupkyne navrhovateľa zo dňa 21. 7. 1997,*
- *referát zo dňa 10. 9. 1997, realizovaný dňa 11. 9. 1997 – vytýčený termín pojednávania na deň 8. 10. 1997,*
- *pojednávanie zo dňa 8. 10. 1997 odročené na termín dňa 22. 10. 1997,*
- *pojednávanie zo dňa 22. 10. 1997 – vyhlásený rozsudok vo veci samej,*
- *rozsudok 9 C 498/95-87 zo dňa 22. 10. 1997 bol zasielaný účastníkom konania dňa 20. 11. 1997,*
- *odporca podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie dňa 15. 12. 1997,*
- *referát zo dňa 14. 1. 1998, ktorým bolo zasielané odvolanie právnej zástupkyňi navrhovateľa na vyjadrenie, uznesenie 9 C 498/95-97 zo dňa 15. 1. 1998 zaviazaný odporca na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie,*
- *spis bol zaslaný na Krajský súd v Žiline dňa 4. 3. 1998 na rozhodnutie o odvolaní odporcu proti rozsudku,*
- *na Krajskom súde v Žiline bol stanovený termín pojednávania na deň 29. 7. 1998, predvolanie doručované účastníkom konania,*
- *pojednávanie na Krajskom súde v Žiline zo dňa 29. 7. 1998 odročené na neurčito,*
- *na Krajskom súde v Žiline bol stanovený nový termín pojednávania na deň 9. 9. 1998, predvolanie doručované účastníkom konania 25. 8. 1998,*
- *pojednávanie na Krajskom súde v Žiline zo dňa 9. 9. 1998 odročené na termín dňa 28. 9. 1998, doručovaný účastníkom konania dňa 14. 9. 1998,*
- *referát zo dňa 21. 9. 1998 zrušený termín pojednávania zo dňa 28. 9. 1998 pre onemocnenie člena senátu, doručovaný účastníkom konania dňa 21. 9. 1998,*
- *na Krajskom súde v Žiline bol stanovený nový termín pojednávania na deň 11. 11. 1998,*
- *pojednávanie dňa 11. 11. 1998 na Krajskom súde v Žiline – vyhlásené uznesenie – zrušuje sa rozsudok Okresného súdu a vec sa mu vracia na ďalšie konanie,*

- spis z Krajského súdu v Žiline bol Okresnému súdu v Žiline doručený dňa 21. 1. 1999,
- referát zo dňa 25. 1. 1999, realizovaný dňa 25. 1. 1999 – zaslanie uznesenia 6 Co 671/98-122 zo dňa 11. 11. 1998 účastníkom konania,
- zmenou rozvrhu práce Okresného súdu v Žiline pre rok 1999 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi Mgr. F. D. od 2. 1. 1999,
- na základe rozvrhu práce platného pre Okresný súd v Žiline pre rok 2000 bol spis pridelený sú účinnosťou od 1. 6. 2000 novej zákonnej sudkyni Mgr. J. Č.,
- referát zo dňa 22. 1. 2001, realizovaný dňa 23. 1. 2001, ktorým bol vyzvaný právny zástupca odporcu, aby uviedol, aké má návrhy na doplnenie dokazovania,
- urgencia zo dňa 7. 3. 2001 právneho zástupcu odporcu na doplnenie návrhov na dokazovanie v zmysle prípisu zo dňa 23. 1. 2001,
- referát zo dňa 30. 5. 2001 – vylúčený spis 11 C 717/81 na právoplatné vyriešenie,
- referát zo dňa 19. 9. 2001 – žiadosť o zistenie, čo bol právoplatne skončený spis Okresného súdu v Žiline č. k. 11 C 717/81,
- spis 11 C 717/81 nebol právoplatne skončený – záznam zo dňa 25. 9. 2001,
- referát zo dňa 11. 12. 2001 – pripojenie spisu 11 C 717/81,
- úradný záznam zo dňa 21. 2. 2002 – spis nie je právoplatne skončený,
- spis daný na kalendár na 3 mesiace a následne opätovne zistenie, či spis 11 C 717/81 bol právoplatne skončený a žiadosť o jeho pripojenie,
- úradný záznam zo dňa 21. 5. 2002 – spis 11 C 717/81 nebol právoplatne skončený,
- dňa 18. 9. 2002 bol pripojený spis 11 C 717/81,
- dňa 1. 10. 2002 bol vyhotovený úradný záznam na obsah spisu č. k. 11 C 717/81 a vylúčený dňa 4. 10. 2002,
- referát zo dňa 8. 10. 2002, realizovaný dňa 9. 10. 2002, ktorým bol vyzvaný právny zástupca odporcu, aby predložil súdu dôkazy,
- urgencia zo dňa 12. 11. 2002 – adresovaná právnemu zástupcovi odporcu v zmysle zaslaného prípisu zo dňa 9. 10. 2002,
- referát zo dňa 3. 12. 2002 – žiadosť o zistenie, či bol právoplatne skončený spis 11 C 717/81 a zistenie, v akom štádiu sa nachádza,

- *urgencia (2) zo dňa 5. 12. 2002 právneho zástupcu odporcu, v zmysle prípisu zo dňa 9. 10. 2002,*
- *úradný záznam zo dňa 17. 12. 2002,*
- *výzva zo dňa 21. 1. 2003 adresovaná právnemu zástupcovi navrhovateľa, aby predložil súdu dôkazy o tom, že podania, na ktoré poukazoval v rámci odvolacieho konania 9. 2. 1982 a 24. 2. 1982 boli doručené súdu – týkajúce sa spisu č. k. 11 C 717/81,*
- *urgencia zo dňa 18. 2. 2003 adresovaná právnemu zástupcovi odporcu v zmysle prípisu zo dňa 21. 1. 2003,*
- *urgencia (2) zo dňa 19. 3. 2003 adresovaná právnemu zástupcovi odporcu v zmysle prípisu zo dňa 21. 1. 2003,*
- *oznámenie od právneho zástupcu odporcu, že vyjadrenie zašle po skončení PN, t. j. po 14. 4. 2003,*
- *urgencia (3) adresovaná právnemu zástupcovi odporcu v zmysle prípisu zo dňa 21. 1. 2003,*
- *spis bol pridelený novému zákonnému sudcovi Mgr. M. Š., nakoľko Mgr. J. Č. bola preradená na Okresný súd vo Zvolene v roku 2003,*
- *potvrdenie Okresného súdu v Žiline zo dňa 6. 3. 2006 – spis bol pridelený novej zákonnej sudkyňi JUDr. E. Š. z dôvodu stáže Mgr. M. Š. na Krajskom súde v Žiline,*
- *referát zo dňa 15. 1. 2007 – žiadosť o pripojenie spisu – po odporcovi,*
- *spis č. k. 21 D 1485/04 bol žiadaný z archívu dňa 16. 1. 2007,*
- *dňa 19. 1. 2007 bol spis pridelený na procesný postup vyššej súdnej úradníčke, nakoľko odporca zomrel,*
- *uznesenie zo dňa 4 C 498/1995-151 zo dňa 25. 1. 2007 – výzva na doplnenie a upresnenie návrhu na začatie konania, pod následkom odmietnutia konania a zaslaná právnej zástupkyňi navrhovateľa dňa 31. 1. 2007.“*

Rovnaké skutočnosti týkajúce sa úkonov okresného súdu zistil aj ústavný súd z obsahu spisu. Navyše ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením z 18. mája 2007 vyzval účastníkov na doplnenie a upresnenie návrhov v lehote 10 dní pod hrozbou zastavenia konania. Sťažovateľ podanie doplnil 23. mája 2007. Iné úkony vo veci okresný súd nevykonával.

Podpredseda okresného súdu v podaní z 24. mája 2007 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní zo 6. júna 2007 uviedla, že netrvá na verejnom ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov..., ako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 498/95 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 C 498/95 je odstránenie plota a vydanie časti parcely, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky náročnosti. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov v závere konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitou.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu. Sťažovateľ bol v konaní aktívny a súčinnosť. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka

súdneho konania, dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ neprispel k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, bol postup okresného súdu. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska sťažovateľom namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania.

Z rozboru veci vyplýva, že súdne konanie začalo v roku 1995. Ústavný súd zistil, že v tomto konaní došlo k opakovanej nečinnosti okresného súdu. Nečinnosť bola zistená od 21. januára 1999, keď bol spis z krajského súdu v Žiline doručený okresnému súdu, do 23. januára 2001, keď bol právny zástupca odporcu vyzvaný na doplnenie dôkazov (nečinnosť 24 mesiacov), ďalej od 22. apríla 2003, keď okresný súd opätovne žiadal právneho zástupcu odporcu o doplnenie dôkazov, do 15. januára 2007, keď okresný súd požiadal o pripojenie dedičského spisu po odporcovi (nečinnosť 44 mesiacov). Okresný súd v týchto obdobiach nevykonával žiaden úkon.

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností pri hodnotení postupu okresného súdu, najmä s prihliadnutím na doterajšiu dobu konania, ktorá je v trvaní 12 rokov ústavne neakceptovateľná, a na tú skutočnosť, že hoci konanie začalo ešte v roku 1995, okresný súd bol nečinný spolu 5 rokov a 8 mesiacov, dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci

konat [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na to ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 498/95 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'účinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadost'účinenie v sume 100 000 Sk poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok konania o odstránenie plota a vydanie časti parcely, ktoré nie je právoplatne skončené ani po 12 rokoch. U sťažovateľa oprávnene takýto postup okresného súdu vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľa, princípov spravodlivosti a spôsobu završenia ochrany základných práv každej oprávnenej osoby, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu, ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadost'účinenie v sume 100 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť sťažovateľovi v súlade s výrokom tohto nálezu, je primeraným zadost'účinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Sťažovateľ si v sťažnosti uplatnil trovy konania v sume 7 424,60 Sk, ktoré bližšie špecifikoval. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby vykonaný v roku 2007 je priemerná mesačná mzda

zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2006 v sume 17 822 Sk. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 7 424,60 Sk z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby v hodnote po 2 970 Sk (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) a k tomu 19 % DPH, keďže právna zástupkyňa je platcom dane z pridanej hodnoty. Ďalej ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľa dvakrát náhradu režijného paušálu po 178 Sk podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júna 2007